

PLUS guide

OKTOBER 2011



Luvaville.com
travelguide & lifestyle for urban parents

Oplev Berlin med børn

26
sider



Legeplads ved SONY.

Berlin - byen og børnene

Berlin har i løbet af de senere år vundet indpas som Europas nye kulturelle centrum - med god grund. Berlin er atter samlet, men byder på næsten lige så mange forskellige kvarterer og visuelle udtryk, som der findes adjektiver: anarkistisk, tilbagelænet, elegant, dynamisk, prangende, børnevenligt - ja, man kunne næsten blive ved!

Besøger man Berlin i selskab med børn, er det dog helt andre værdier, man vil lægge vægt på, da Berlin er en by med mange tilbud for både store og små. Man kan endda, med rette, betegne Berlin som en af Europas mest børnevenlige byer, hvor man bl.a.

finder en høj koncentration af legepladser i alle mulige afskygninger og materialer: bygget af træ, af gummi, med afrikanske temaer, et sørøver tema, store legepladser, små legepladser, traditionelle legepladser, labyrintlegepladser - den ene mere kreativ og imponerende end den anden. Foruden de mange museer og seværdigheder målrettet børn, skal man ikke gå langt for at finde grønne parker og områder, der indbyder til leg og afslapning.

Herudover har Berlin en infrastruktur, der gør det sikkert for familier af cykle fredeligt rundt samt butikker, der bugner af både moderne og traditionsrigt legetøj og

børnetøj en masse. Hyggelige Kinder caféer inviterer familier indenfor, men et slående kendetegn ved byen er dog de mange førnævnte legepladser og grønne rekreative områder. Disse er eftersigende en konsekvens af krigens mange bombenedslag, der efterlod 'huller' i byrummet, men som nu er kommet byens børn og barnlige sjæle til gavn.

Vi præsenterer her en guide til en børnevenlig storbyferie til Berlin med gode idéer til, hvad I bør opleve - krydret med tips til de bedste steder at bo, legepladser, butikker og caféer.



VÆRD AT VIDE



Fly

Berlin har to internationale lufthavne, hvorfra man let kommer ind til centrum enten med tog, bus eller taxi. Det hurtigste er dog toget.
 Tegel - lufthavnen (TXL) Bus 109, 128, X9, TXL
 Schönefeld - lufthavnen (SXF) Flughafen berlin - Schönefeld eller bus 162, 163, 171, 734, N60, N71. For mere generel info: www.berlin-airport.de
 Hvis man vil forudbestille en taxa med børnesæde, så husk at informere om barnets vægt: www.taxi2airport.de

Bus

Både fra Jylland & Sjælland kan man komme med bus til Berlin. Det er en billig måde at rejse til Berlin på og koster mellem 300 - 600 kr. /pers. Det tager ca. 7 timer, med bl.a. www.eurolines.dk / www.graahundbus.dk

Tog

Hvis man ønsker lidt mere komfort og samtidig gøre mere ud af selve rejsen, har DSB daglige og direkte afgang til Berlin. Bestiller man i god tid, kan man være heldig at få forholdsvis billige

billetter. Turen tager ca. 5 timer.

Bil

Berlin ligger faktisk ikke så langt væk, blot 420 km fra København og 630 km fra Århus og rejsen kan derfor nemt gøres i bil. Bare husk på, at der kan være lange køer omkring Berlin i weekenderne. Vær også opmærksom på at Berlin har indført miljøzoner, så alle biler, inklusiv udenlandske, skal have et miljømærke (rødt, gult eller grønt alt efter hvor meget bilen forurener). Tjek www.umwelt-plakette.de for information på dansk.

Prisniveau

Generelt er priserne i Berlin noget lavere end i Danmark, eftersom momsens er lavere i Tyskland. Både hoteller, dagligvarer, spiritus og økologiske varer er derfor en del billigere end herhjemme. Der er stadig mange steder, der ikke modtager internationale kreditkort såsom VISA, så det er en god idé, at have lidt kontanter på sig.

Sygdom og uheld

Politi: 110
 Ambulance og brandvæsen: 112
 Lægevagten: +49 (030) 31 00 31, www.kvberlin.de
 Tandlægevagten: +49 (030) 89 00 43 33, www.kzv-berlin.de
 Apotekvagten: www.akberlin.de under 'Notdiest'

Den Danske Ambassade i Berlin: Rauchstrasse 1, 10787 Berlin, www.daenemark.org, +49 (030) 50 50 20 00

Gadenumre

Man kan nemt blive forvirret,



hvis man ikke ved, at gadenumrene i Berlin er opbygget efter et anderledes system end i Danmark. Generelt er der ingen lige og ulige sider, som vi kender det. Gadenumrene er derimod fortløbende og vender for enden af gaden og over på den anden side.

Spise- og åbningstider

Spisetiderne i Berlin ligner meget dem, vi har herhjemme og harmonerer derfor godt med en børnefamilies rytme. Frokost indtages typisk mellem klokken 12 - 15 og middag mellem klokken 18 - 22. De fleste køkkener lukker efter 22, hvor det kan være svært at finde noget at spise. Butikkernes åbningstider varierer lidt, men ligner også dem, vi har herhjemme: Mandag - Fredag: 10.00 - 18.00 / 20.00 og



Lørdag: 10.00 - 18.00

Skoleferier og helligdage

Nytår (1. januar), 1. maj, Genforeningsdagen (3. oktober), Bods- og bededag (3. onsdag i november), Juledag (25. december), 2. juledag (26. december), Forskudte helligdage: Langfredag, påskedag, Kristi himmelfart, pinsedag og 2. pinsedag
 Skoleferier i Berlin (med forbehold for ændringer):
 Vinterferie: ca. uge 1 - 5
 Påskeferie: ca. uge 15 - 17
 Sommerferie: ca. uge 26 - 31
 Efterårsferie: ca. uge 40 og 41
 Juleferie: ca. uge 49 - 52

Brug af guiden

Følgende ikoner er brugt i guiden til at beskrive, hvilke børnevenlige faciliteter, man kan finde de omtalte steder:

-  Plads til barnevogn
-  Babyseng
-  Mikrobølgeovn
-  Pusleplads
-  Elevator
-  Børnemeny / Babymos
-  Legetøj / legerum
-  Økologisk
-  Højstol
-  Madlavningsfaciliteter
-  Wi-fi
-  Børnepasning
-  Amning tilladt
-  Offentlige toiletter
-  Mad / snack på stedet
-  Budget
-  Mellem
-  Luksus

RUNDT I BERLIN

Berlins offentlige infrastruktur er ret god - også hvis man har en barnevogn eller en klapvogn med sig. Her findes både busser, S-tog, metro lignende S og U Bahn samt sporvogne.

Tog

De fleste store S- og U Bahn stationer har elevatorer, så man kan komme til perronen med en klapvogn, men det er ikke alle. Sporvogns netværket dækker i dag kun det tidligere Østberlin, og det er en god og forholdsvis hurtig måde at komme frem, alt imens man får set en stor del af bydelen. M1 der kører gennem Prenzlauerberg kan absolut anbefales! Nogle sporvogne kan have ret høje trin og være lidt besværlig at komme ind i med en klapvogn, så man skal være klar til at løfte lidt.

Børn under 6 år kører gratis, mens 6-14 årige kører til reduceret pris. Der findes forskellige flerdages kort: Welcome Card eller CityTour Card med diverse rabatter på entréer og seværdigheder.

• **Mere info:** www.vbbonline.de

Cykel og taxi

Udover den kollektive trafik, har Berlin også en veludviklet cykelkultur med mange cykelstier og cykeludlejningsfirmaer, hvor man også kan leje børnesæder: www.fahrradstation.de. Der findes selvfølgelig også taxier i Berlin og taxaholdepladser, som vi kender dem her hjemme. Man kan naturligvis også altid ringe efter en taxi, bl.a.: TaxiFunk: +49 (030) 30 21 02 02.



Sejlture

Som i mange andre storbyer, kan man i Berlin, tage en kanalrundfart. I Berlin, kan kanalrundfarten på Spree-floden, nok mere betegnes som sightseeing end som egentlig transport. En ting er dog sikkert: det er en sjov og hyggelig måde at se byen på, specielt hvis de små gåben er blevet trætte undervejs. Der er et slusesystem i flere af Berlins kanaler, som vækker stor fascination hos både børn og voksne. Det kan helt klart anbefales at hoppe på en båd og nyde Berlins bygninger og seværdigheder der ligeså stille glider forbi.

• **Reederei Heinz Riedel, +49**

(030) 693 4646, www.reederei-riedel.de

• **Stern und Kreisschiffahrt, +49 (030) 536 3600, www.sternundkreis.de**

Hestevogn

Hvis transporten skal være lidt mere romantisk og oldschool, kan man leje en hestevogn og lade sig transportere rundt i Berlins gader. Det er en hyggelig måde at opleve byen på og vil sikkert falde i små hesteglade ungers smag. Man kan som regel finde en hestevogn på Pariser Platz ved Brandenburger Tor.



Steder at bo side 10-11.



Legepladser side 16-17.



Shopping side 22-23.



Ud at spise side 12-13.



Seværdigheder side 18.



Gode tips side 24-25.

PLUS

Rejseliv Plus-guides udgives af Berlingske Media. Kontakt: Rejseliv, Pilestræde 34, 1147 København K. Email: rejseliv@berlingske.dk. Redaktionschef: Nina Rølle. Redaktion og Layout: Lisa Fuchs. Tekst: Luvaville.com. Foto: Monica Langelund,

KVARTERER - HVOR SKAL I BO?

Prenzlauer Berg. © Ingo Wiederoder-Fotolia.com.

Berlin er som bekendt kontrasternes by, og før man vælger, hvor man vil bo, kan det være en god idé at tage et kig på de forskellige bydele.

Mitte

Mitte ligger, som ordet antyder, lige i midten af det hele og omkranser byens historiske centrum. Vælger man at bo i Mitte, er man tæt på de fleste seværdigheder og aldrig langt fra Berlins andre kvarterer. Mitte er et skønt sted at bo for børnefamilier, og kvarteret byder på mange hyggelige restauranter og spændende, hippe butikker.

Kreuzberg

Kreuzberg er, lidt ligesom Christiania, dog absolut et besøg værd, men måske ikke lige stedet, man som børnefamilie vælger at bruge som base. Med-

mindre man altså netop drages af det ufriserede og trashede.

Charlottenburg

Med sine store, rolige og næsten majestætiske alleéer, er stemningen i Charlottenburg stik modsat den, man finder i Kreuzberg. I Charlottenburg finder man den kendte handelsgade Kurfürstendamm, eksklusive restauranter og dyre butikker og en lang række museer.

Prenzlauer Berg

Prenzlauer Berg er en del af den tidligere østblok, men må siges at have taget godt og grundigt revanche fra tidligere tider. I dag har den urbane middelklasse og børnefamilierne sat sig på bydelen, hvilket bl.a. betyder, at den er et sandt paradys,

når man rejser med børn. Antallet af legepladser og spændende, børnevenlige caféer & butikker er stort, og man føler sig hurtigt hjemme i det grønne og hyggelige kvarter. Det siges i øvrigt, at Prenzlauerberg har Europas højeste børnetæthed!

Friedrichshain

Sydøst for Prenzlauerberg ligger Friedrichshain, som bl.a. er kendetegnet ved den store, skønne park Volkspark Friedrichshain. Kvarteret er, i de seneste år, blomstret op og er blevet et tilflugtssted for en lidt yngre del af befolkningen, og stemningen er derfor mere urban og dynamisk end fx. det mere etablerede Prenzlauer Berg.

I Friedrichshain finder man et utal af natbarer og hippe gallerier, men byder også på en del hyggelige

familie caféer og legepladser. En picnic om sommeren i Volkspark eller en skøjtetur på søen om vinteren, er et stort hit blandt mange berlinere.

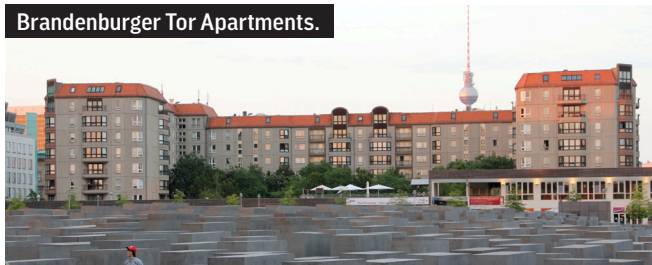
Schöneberg

Med sine mange træer og små pladser med springvand og blomster, synes Schöneberg utrolig grønt. Der findes næppe en gade i området, som ikke har træer og sammen med de mange gamle huse, skabes en unik og charmerende stemning. Schöneberg er et livligt kvarter og ligger, rent geografisk, i midten af Berlin.

Bydelen er særlig kendt for det traditionsrige stormagasin Ka De We og det spændende marked på Winterfelderplatz, som man finder hver onsdag og lørdag. Kombiner evt. et markedsbesøg med en tur på den sjove legeplads på Winterfelderplatz.

STEDER AT BO

Brandenburger Tor Apartments.



Budget

Pension Gitte

Dette privatdrevne pensionat beliggende i bydelen Charlottenburg-Wilmersdorf i Berlin byder på en afslappet atmosfære og en fredfyldt beliggenhed kun 2 minutters gang fra boulevarden Kurfürstendamm. Velassorteret og velsmagende morgenbuffet hver morgen. Pension Gitte har ligeledes familieværelser til 4 personer.

- Pfalzburger Str. 87, Berlin, 10719, www.pension-gitte.de



Brandenburger Tor Apartments

Brandenburger Tor Apartments tilbyder et, to og tre værelses lejligheder, centralt beliggende i det populære Mitte. Både den skønne park Tiergarten og den kendte boulevard Unter den



værelser og suites og tilbyder gode faciliteter for familier, såsom babysenge, sovebamser, puslepuder etc. Derudover tilbyder hotellets øverste etage gratis friske snacks og drikkevarer 24 timer i døgnet. Man får rigtig meget for pengene på Casa Camper Berlin, der har en rolig og nærmest hjemlig atmosfære over sig.

- Weinmeisterstraße 1, 10178 Berlin, www.casacamper.com



Adina Hackescher Markt

Når man rejser med små børn, er det ofte rart at have base i en lejlighed, hvor man har mulighed for at lave mad og slappe af i hjemlige omgivelser. Adina Apartment Hotel Berlin er sprit nyt og ligger lige i hjertet af Mitte, i nærheden af Berlins berømte Hackesche Höfe. Her desuden andre lejlighedshoteller i Berlin, bl.a. et ved Checkpoint Charlie, som har en indendørs pool til de familier med små vandhunde.

- An der Spandauer Brücke 11, 10178 Berlin, www.adina.eu



Hotel Circus

På Hotel Circus finder du ikke kun komfort, enkel og moderne indretning og gode priser, men også en bred vifte af services for børnefamilier, såsom babyalarmer, babysenge, højstole og cykel- og segway udlejning. Udover det har hotellet en fantastisk hyggelig lille gårdhave, hvor man kan sidde og slappe af efter en



lang dag på farten. Det er også her, at den økologiske morgenbuffet kan nydes, hvis vejret er til det. Desuden har hotellet en god og hyggelig restaurant.

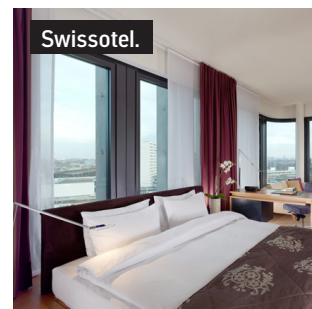
- Rosenthaler Straße 1, 10119 Berlin, www.circus-berlin.de



Schönehouse lejligheder

Fredeligt beliggende i en lille gårdhave i hjertet af Berlin, ligger Schönehouse lejligheder. Her kan man finde forskellige lejligheder fra 30 km til 80 km. Alle med fuldt udstyret køkken, wifi, og nogle lejligheder med altan og elevator. Schönehouse lejligheder er et rigtig godt valg for børnefamilier, der ønsker lidt mere plads og komfort, end et hotelværelse kan tilbyde.

- Schönhauser Allee 185, 10119



berlin, www.schoenhouse.de.



Zum Schöneberg

Zum Schöneberg er en lille perle af en lejlighed. Med sit hyggelige og farverige Berlinerdecor, indbyder den til en afslappende hjemmebase for kortere eller længere varighed. Lejligheden, på 140 km, koster ca. 700 euro om ugen, og for det får man en stor spisestue, to soveværelser, et legerum eller et ekstra soveværelse, et fuldt udstyret køkken og et badeværelse med badekar. Der er desuden et legekøkken, en lille rutchebane, en lille butik, bordfodbold og biler. Derudover er der trådløst internet, tv, puslebord, flaskevarmer og en babyseng og man kan endda leje en klapvogn billigt.

- Belziger Straße 34, 10823 Berlin, www.zumschoenberg.de



Luksus

Swissotel

Hvis man vil bo lige midt på Berlins mest kendte shoppe boulevard, så er Swissotel stedet. Det store, elegante hotel ligger i den nyere del af byens centrum med både metro og utallige restauranter og butikker i nærheden. Værelserne er store og moderne, og der er noget at komme efter for både børn og forældre: en børnepakke med legetøj, sengetøj og børnemorgenmad for de små samt Nespresso

kaffemaskine og Bang & Olufsen sound system for de voksne.

- Augsburger Straße 44, 10789 Berlin, www.swissotel.com



LUX 11

LUX11 er et af de hoteller, det kan være svært at forlade igen. Som navnet antyder er det et super lækkert og smagfuldt design hotel beliggende i det trendy og hyggelige Mitte. Her kan man vælge at bo på et af de store og



rummelige værelser, i en suite, i en lejlighed eller i en penthouse-lejlighed med eget køkken. Hotellet har egen Aveda Hari Spa, en lækker designershop med mærker som Balmain og Ann Deulemeister, så de voksne kan forkæles lidt og en moderne restaurant, der serverer italiensk mad.

- Rosa-Luxemburg-Straße 9-13, 10178 Berlin, www.lux-eleven.com



Linden er inden for 5 minutters gang. God komfort og meget plads for pengene. Man skal altså ikke forvente sig storslået arkitektur og design, men nærmere funktionalitet.

- Behrenstraße 1B, 10117 Berlin, www.apartments-mitte.de



Flower's Boardinghouse Mitte

Flower's Boardinghouse er et andet godt bud på en lejlighed i Berlin, centralt beliggende i det skønne Mitte. Flower's Boardinghouse udlejer 1 og 2 værelses lejligheder fra 37 til 60 m2 med plads til 1-6 personer. Lejlighederne er alle vidt forskellige i stil, men fælles for dem alle, er den lyse og venlige indretning.

- Mulackstraße 1, 10119 Berlin, www.flowersberlin.de



Mellem

Casa Camper Berlin

Casa Camper Berlin, søster hotellet til Casa Camper Barcelona, er et skønt, moderne designhotel beliggende i Berlins historiske midtpunkt, Mitte. Hotellet har 51

UD AT SPISE

Budget

Kiezkind

I midten af Helmholtzplatz, ligger en lille café i ly for al larm og trafik. Caféen i sig selv er en anelse alternativ og byder ikke på den helt store kulinariske oplevelse. Man kan købe kaffe og te, andre drikkevarer, snacks og babykos. Uanset vejret kan børnene lege med de mange legeredskaber der er at finde både udendørs og indendørs. Indendørs er der endda en sandkasse med masser af tilhørende legetøj.

• **Helmholtzplatz Nr.1, 10437 Berlin, www.mein-kiezkind.de/**



Pratergarten

Ingen tur til Berlin uden at have besøgt en Biergarten! Etableret i 1837 er PraterGarten Berlins ældste af slagsen og lidt af et tilfølsstykke. Fra April til September, når vejret er godt, kan man sidde udenfor på Kastanieallee og nyde ægte tysk mad som Schnitzel og Sauerkraut. Vælger man at sidde udenfor, har det den fordel, at børnene kan lege frit omkring!

• **Kastanienallee 7-9, 10435 Berlin, www.pratergarten.de**



Schleusenkrug

Denne hyggelige café og restaurant ligger i Tiergarten, lige ned til floden og tæt ved den Zoologiske have. På Schleusenkrug hersker den utraditionelle og afslappede, nede på jorden stemning, og den er et besøg værd både sommer og vinter. Om sommeren kan



Schleusenkrug.

man sidde udenfor, og børn vil elske at kigge på de forbipassende både, og hvordan sluserne fungerer.

• **Müller-Breslau-Str. 1, 10623 Berlin, www.schleusenkrug.de**



Mellem

Knilchbar

I det spændende kvarter omkring Boxhagener Platz i Friedrichshain ligger Knilchbar, som er en hyggelig lille familiedrevet café. Med gamle spinkle træmøbler, småprikkede duge og blomster på bordene, vægge,



Charlottchen.

der er malede i douce farver, og malerier på væggene har Knilchbar den helt rigtige personlige stil, mange moderne caféer kan mangle. Caféen henvender sig primært til familier med småbørn og tilbyder en lækker familiebrunch.

• **Krossener Straße 8, 10245 Berlin, www.knilchbar.de**



Kinderwirtschaft

I Friedrichshain ligger denne fantastiske lille, moderne café med alt hvad hjertet begærer for børnefamilier. Caféen er lys og indbydende, uden på nogen måde at være kold og upersonlig, som nogle nyere caféer, kan have tendens til. Her kan I nyde lækker brunch, frokost eller en tidlig middag, mens børnene leger i det store og velassorterede legerum.

• **Schreinerstraße 15, 10247 Berlin, www.kinder-wirtschaft.de**



Ampelmann.

Charlottchen

I den vestlige del af Berlin, ligger Charlottchen, en teater- og familie restaurant. Charlottchen er STEDET hvis man vil kombinere leg, hyggelige omgivelser og et godt måltid mad. Her kan forældre sidde og slappe af og hygge sig, alt i mens børnene leger i det store legerum, der er strategisk placeret, så forældre kan holde opsyn fra bordene. Det anbefales at booke bord på forhånd, da Charlottchen er et populært spisested blandt Berlins småbørnsfamilier.

• **Droysenstraße 1, 10629 Berlin, www.mosaik-services.de**



Luksus

Café Am Neuen see

I midten af Tiergarten ligger Café Am Neuen See. En fantastisk rustik og hyggelig Biergarten og Restaurant, der tilbyder en fantastisk udsigt over Neuen søen. Caféen byder på hyggelige omgivelser ude såvel som inde, men tager sig helt sikkert bedst

platz, 10179 Berlin, www.cafe-am-engelbecken.de



Ampelmann

Ampelmann er en rigtig god italiensk inspireret restaurant og strandbar beliggende centralt i Monbijouparken ned til Spreefloden. Stemningen er afslappet cool med plads til både store og små. Her kan ungerne frit løbe rundt omkring på den store plæne og lege med restaurantens legesager blandt de mange liggestole. Ampelmann er også navnet på Berlins ikoniske grønne og røde lysstopmænd og har åben fra 9 morgen til midnat.

• **Stadtbahnbogen 159/160, 10178 Berlin, www.ampelmann.de**



ud, når vejret er godt og børnene kan lege i den store sandkasse. På menuen finder man primært tyske retter, men pasta og pizza har også sneget sig ind på kortet. Lidt dyr i forhold til niveauet, men den pitoreske beliggenhed gør det hele værd.

• **Lichtensteinallee 2, 10787 Berlin, www.cafe-am-neuen-see.de**



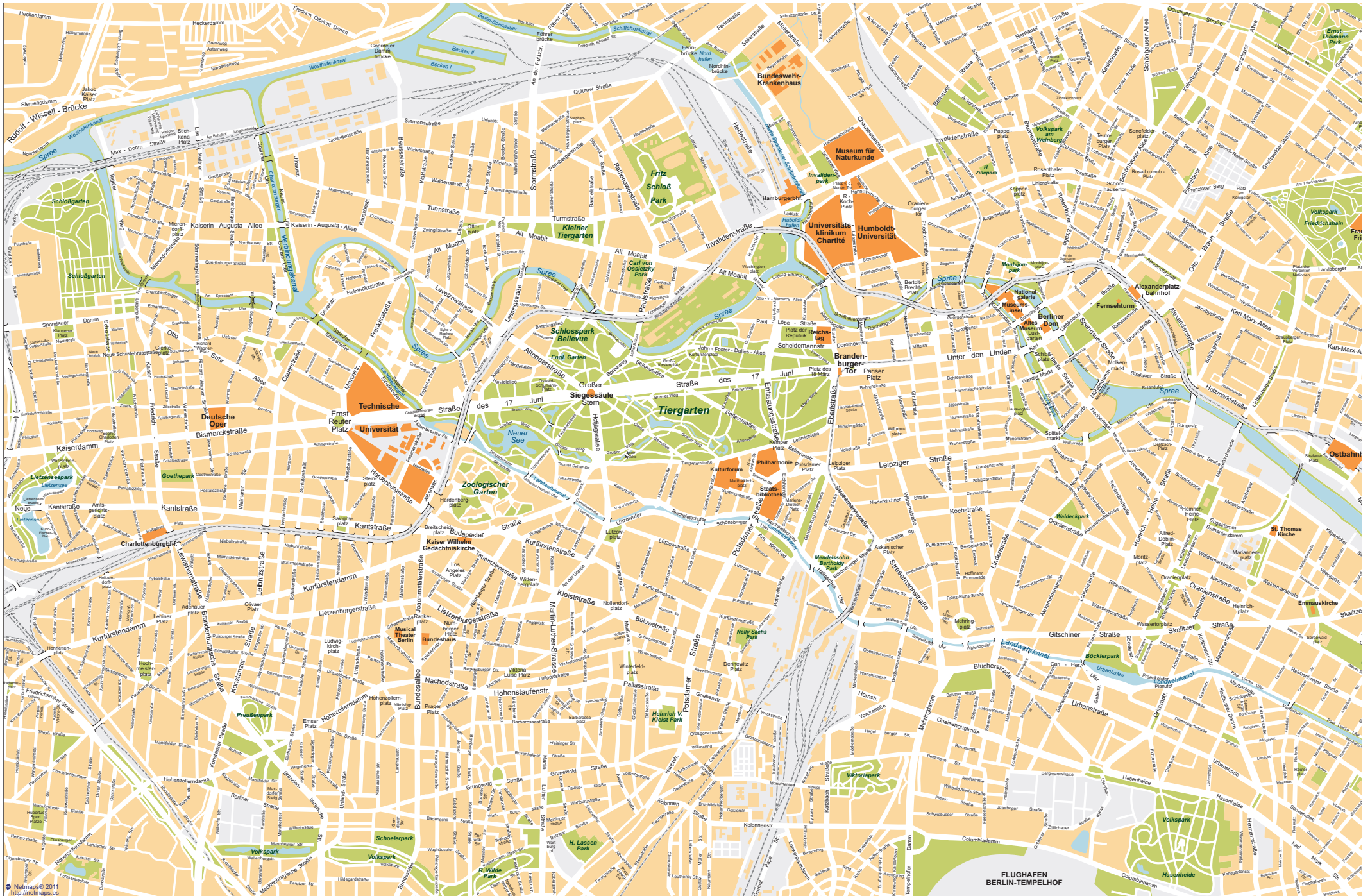
Café Am Egelbecken

Hvor der før lå Luisenstädter kanal og senere Berlin muren, der skilte Kreuzberg og Mitte, ligger nu et idyllisk anlæg og vandbassin. Her ligger en fantastisk hyggelig café, hvor man om sommeren kan nyde solen fra terrassen og om vinteren lunt kan sidde og kigge ud på det snebelagte bassin. Café am Engelbecken har et stort udvalg af forskellige brunch og byder ellers børnefamilier velkommen med højstole og sund mad. Ene- ste minus, man skal passe lidt på bassinet, hvis man har små snedige banditter med.

• **Engelbecken/Michaelkirch-**



Café Am Egelbecken.



LEGEPLADSER

Kollwitz Platz.



Legeplads i Berlin Zoo, © Monica Langelund.

Kollwich

I det skønne Prenzlauer Berg ligger en spændende plads og legeplads, hvor man bl.a. kan finde et stort træskib, et bordtennisbord og en basketballbane. Ved siden af legepladsen ligger den børnevenlige café Kiezkind med tilhørende have. Hvis den lidt alternative café ikke falder i jeres smag, er der mange andre vidt forskellige caféer at finde rundt om den hyggelige plads.

- **Lettestraße 7, 10437 Berlin**

Gummilegeplads

Denne gummilegeplads er noget helt for sig selv. Den er opbygget som en tredimensionel labyrint af et tykt gummiunderlag, hvilket giver helt fantastiske muligheder for at klatre. Gummi er det gennemgående tema. Der er bl.a. buer af gummi og selv den kæmpe rutschebane er lavet af gummi, og den er så stor, at flere børn kan rutche ned på samme

tid. Udover klatrestrukturen finder man også mere klassiske legeredskaber som en sandkasse og et klatre / hoppe område med store sten samt en vandpumpe, der indbyder til vandleg på ekstra varme dage.

- **Gleditschstraße 4, 10781 Berlin**

Teotuburger Platz

Lille og farverig legeplads med basketball bane, sandkasse, en rutschebane og et klatrestativ. Legepladsen er omkranset af små hyggelige caféer og butikker, så den er perfekt at besøge, hvis man trænger til en lille pause fra shopping, eller hvis man bare lige skal lege lidt, mens man venter på sin frokost.

- **Templiner Straße 1, 10119 Berlin**

Schreinerstrasse

På Schreinerstrasse i Friedrichschain ligger en kæmpe legeplads i skyggen af træer og buske. På

legepladsen, der primært er for mindre børn, snor en stor klatredrage sig til stor glæde for hoppende, klatrende og rutchende børn.

- **Schreinerstraße, 10247 Berlin**

Helmholtz Platz

På den hyggelige Helmholtz Platz, på Kollwitz strasse, ligger en anden skøn legeplads, bygget ud af træ. Legepladsen er opdelt efter alder og man kan finde både gynger, rutschebane, et legehuse og et klatrestativ. Rundt om den populære plads kan man finde mange skønne caféer samt en isbutik, der er yderst populær om sommeren.

- **Kollwitzstraße, Berlin**

Niederwallstrasse

Berlinerne har det som bekendt med at lave de mest fantastiske og eventyrlige legepladser og denne her på hjørnet af Niederwallstrasse og Alte Leipzigerstrasse er ingen undtagelse. Her er

temaet farverige og afrikansk inspirerede søjler. Faktisk er det meste på legepladsen lavet af søjler: søjler man kan kravle ind i, ballancere på, rutche på osv. Det er med andre ord en legeplads, der vil udfordre små som store. Hvis man ikke er den store gymnast, byder legepladsen også på et par fredelige gynger.

- **Niederwallstrasse 11, 10117**

Legeplads i Tiergarten

I Tiergarten er der op til flere forskellige legepladser, men denne her er ekstra godt gemt, og der går lidt skattejagt i den, for at finde den. Når man først har fundet den, er det en ren fryd for ungerne! Her er en fin legeplads med gynger, rutschebane, klatretårn, sandkasse og en trampolin. Særligt trampolinen er som regel en stor succes.

- **John-Foster-Dulles-Allee 10, 10557 Berlin**



Legeplads i Tiergarten.

SEVÆRDIGHEDER



Orangutang i Berlin Zoo.

Berlin Zoo

Med op til 3 millioner besøgende om året, er Berlins Zoologiske Have, med god grund en elsket attraktion. Tiergarten Park kombinerer Berlins største park med sin zoologiske have, og Berlins Akvarium ligger lige ved siden af Zoo. Det er muligt at købe en dagsbillet til begge attraktioner, hvis man vil slå to fluer med et smæk. Vi anbefaler dog, at man starter i den zoologiske have, som er helt igennem fantastisk, og hvis man vil have en pause fra de mange dyr, huser haven også en stor, overdådig legeplads, der kan holde børnene beskæftiget i flere timer.

• **Hardenbergplatz 8, 10787 Berlin, Website: www.zoo-berlin.de**



Berlinmuren

Hvis man har større, historisk interesserede børn, er berlinmuren naturligvis undgåelig. Mindre børn kan dog også være med og vil helt sikkert drages af den farverige graffiti, der snor sig langs muren. Fragment af muren på 1,3 km ses udsmykket af 118 forskellige graffiti-kunstnere fra verden rundt, og det er således verdens største udendørs galleri. På fliserne rundt omkring i Berlin kan man se, hvor Berlinmuren har gået og delt byen op i Øst og Vest.

• **East Side Gallery, Mühlenstrasse, 10243 Berlin**

Holocaust Memorial

Det kan godt virke lidt makabert at tage ens børn med til et Holocaust-mindemærke, men små som store børn vil med

sikkerhed få noget ud af besøget. Mindemærket består af 2711 høje og mindre høje rektangulære beton blokke, som rejser sig som træer i en tæt skov. Når man står midt i det, er det som en labyrint, man føler sig fanget, skræmt og fascineret på én og samme tid. De, som gerne vil vide mere, kan besøge informationscentret, som ligger under det 19.000 kvm store areal.

• **Cora-Berliner-Strasse 1, 10117 Berlin, www.stiftung-denkmal.de**



Der Fernsehturm

Berlins varetegn, det famøse fjernsynstårn ligger i Mitte på Alexander Platz og rager 368 meter op, så lige meget hvor I befinder jer i byen, kan tårnet bruges som pejlemærke. Udsigten udover Berlins tage er spektakulær og bestemt et besøg værd. Alligevel er tårnet egentlig smukkest på afstand, når det dukker op bag byens mange andre seværdigheder. Så stop op og nyd det en gang imellem. Det er gratis for børn under 3 år og koster ellers 7 € for børn og 10 € for voksne.

• **Panorama strasse 1 a, 10178 Berlin, www.berlinerfernsehturm.de**



PARKER



Tiergarten

Tiergarten, der oprindeligt var et skovområde og vildtreservat, hvor adelige gik på jagt, er en af verdens største urbane parker. Både Parlaments- og regerings bygningerne har til huse i parken, hvilket siger en del om parkens størrelse. Tiergarten ligger centralt placeret i kvarteret Mitte, og det er også her, at Berlins zoologiske have ligger samt en række forskellige legepladser. Legepladserne er strategisk placerede i nærheden af stier og indgange, men en sjælden gang vil man også

kunne finde en legeplads midt inde i et skovområde. Der er flere spisesteder i parken. Bl.a. ligger der en café i den engelske have, Victoria Clumn samt adskillige andre muligheder for frokost og snacks i den zoologiske have.

• **John-Foster-Dulles-Allee 10, 10557 Berlin**



Volks park Friedrichshain

Folkets park er Berlins ældste og tredjestørste park og grænser op til Friedrichshain og Prenzlauer Berg. Parken er virkelig skøn og det er intet under, at den er



Britzergarten, © Rainer Warzecha.

berlinerens samlingspunkt både om sommeren til udendørsleg og picnics og på kælkebakken om vinteren. Mangfoldigheden blomstrer i parken hvor man bl.a. finder en tennisbane, en café og både store og små legepladser.

• **Friedenstraße 12, 10249 Berlin**



Britzergarten

Britzergarten er en af Tysklands smukkeste grønne områder og huser flere forskellige 'verdens' haver bl.a. den japanske have eller rosenhaven, der er en kæmpe attraktion i både juni og september måned. Udover de mange forskellige events som bl.a. koncerter og blomsterfestivals finder man utallige legepladser af meget høj kvalitet. En af legepladserne er bygget op omkring en by kaldet 'Makunaima', hvor man finder interaktive skulpturer lavet af en blanding af sand og mudder! Når børnene er færdige med at klatre, rutche og løbe rundt på denne fantastiske tema legeplads, kan de forsøge sig med at kreere deres helt egne skulpturer. På den anden side af parken er der en vandlegeplads, der i sagens natur er mest værd om sommeren. Det koster en lille smule at komme ind på legepladsen, men det er bestemt det værd. I parken, der i øvrigt har fire indgange, kan man finde flere forskellige caféer og restauranter.

• **Sangerhauser Weg, 12349 Berlin, Website: [www.gruen-berlin.de/parks-gaerten/...](http://www.gruen-berlin.de/parks-gaerten/)**



MUSEER OG INDELEG



Sony Center/Legoland.

Macht Mit! - kinder Museum

I det skønne Prenzlauer Berg, i en gammel, ombygget kirke, ligger børnemuseet Macht Mit. Museet er en stor legeplads i to etager for børn i alle aldre (børn under 5 ifølge med en voksen), og der tilbydes mange spændende, interaktive og kreative workshops. Der er ydermere flere vekslende udstillinger, en

kæmpe klatrelabyrinth i 3 etager og et spejlkabinet. Hvis sulten melder sig midt i legen, har Macht Mit en café, hvor hele familien kan holde en pause og få lidt at spise og drikke.

• **Senefelder strasse 5-6, 10437 Berlin, www.machtmitmuseum.de**



Legoland

Med sin skinnende og moderne arkitektur er Sony Center på Potsdamerplatz, der huser Legoland, en attraktion i sig selv. Men hvis man er i selskab med børn, skal man naturligvis i Legoland! Med sine over 2 millioner legoklodser under et tag, er Legoland en kæmpe legeplads. I Legoland kan man bl.a. se hvordan den rå plastisk bliver til fulden tede legoklodser, man kan besøge den spændende lego jungle, føle sig som en gigant i miniature byen af Berlin og være kreativ i et lego- eller duplo værksted, hvor tusindvis af legoklodser venter på at blive bygget.

• **Potsdamer Straße 4, 10785 Berlin, Website: www.lego-landdiscoverycentre.de**



Akvarium

Berlins Aquarium er beliggende i Tiergarten ved siden af zoologisk have. Indgangen koster 4 euro, og det er muligt at købe en dagsbillet og få adgang til både zoo og aquarium, for dem der bare ikke kan få nok af at se på dyr i alle mulige afskygninger. I den ældre bygning, akvariet ligger i, finder man en stor samling af fisk, krybdyr, padder og insekter fordelt på tre etager.

• **Budapester Straße 32, 10787 Berlin, Website: www.aquarium-berlin.de**



KunstHaus Tacheles

I det hippe Mitte ligger KunstHaus Tacheles, et moderne kunstgalleri, der udstiller undergrundskunst. Her kan man bl.a. beundre moderne kunstskulpturer og lade sig fascinere af de kæmpe mure dekoreret af farverige, grafitti agtige kunstværker. Udover at være fantastisk eksplosivt og inspirerende, har galleriet en god café, hvor der er legetøj til børnene.

• **Oranienburger Straße 54, 10117 Berlin, www.super.tacheles.de**



Museum Checkpoint Charlie

Checkpoint Charlie var et af de checkpoints, man skulle igennem for at komme fra øst til vest-Berlin. Museet dokumenterer nu på bedste vis Berlinmurens historie og vil primært falde i de større, historisk interesserede, børns smag. På udstillingen kan man se noget af alt det udstyr, der blev brugt såsom biler, faldskærme og gamle kufferter og vil helt sikkert fascinere store som små.

• **Friedrichstraße 43-45, 10969 Berlin, www.mauermuseum.de**



Tysklands Teknolog Museum

Det tyske museum for teknologi er et godt bud på en udflugt på en grå regnvejrsdag. Der ligger en vaskeægte flyvemaskine på museets tag, og børnene vil elske det! Med sine 14 forskellige udstillinger, der viser lokomo-



Macht Mit Museum.

tiver, motorer, flyvemaskiner, skibe og meget andet, er der noget for enhver smag. Museet er pædagogisk opbygget på den måde, at næsten hver afdeling har deres egen børnevenlige aktivitet - f.eks. kan børn prøve

at printe eller lave deres eget papir.

• **Trebbiner Straße 9, 10963 Berlin, www.sdtb.de**



SHOPPING


 Budget

LPG Bio Market

Tyskland har en årelang økologisk tradition, så det underer derfor ingen, at de huser Europas største økologiske supermarked. LPG Bio Market er en stor og anerkendt kæde, hvor man kan finde alt fra mad til tøj og kosmetik - alt sammen fra de bedste økologiske mærker. Priserne er tilmed lavere end i DK, og der er ikke det, man ikke kan finde.

- Kollwitzstrase 17, 10405 Berlin-Senefelderplatz, 10119 Berlin, Website: www.lpg-biomarkt.de



Rossmann

Rossmann er en praktisk kæde, hvor man kan finde alt indenfor babypleje, bleer og babydam. De forskellige afdelinger er strategisk fordelt rundt omkring



Rossmann.

i Berlin, så uanset hvor man befinder sig, vil man aldrig være langt fra bleer, babydam osv.

- Warschauer Strasse 73, 10243, Berlin, www.rossmann.de

 Mellem

D.NIK & Nanito

Hvis man bare skulle i én butik i Berlin, måtte det være D.NIK og Nanito, som hænger sammen. D.NIK er en super lækker concept butik; den er ikke særlig stor, men hver en kvadratmeter er udnyttet på bedste vis. Butikken er lys og venlig og man kan finde legetøj og møbler til børnene fra nogle af de bedste mærker.

- Wörther Straße 14, 10405 Berlin, www.dnik-berlin.de og www.nanito.de

Coquins Coquines

Christine Brigl, indehaveren af Coquin Coquines, byder indenfor til et skønt sammensurium af indretningssager, mode og legetøj fra førende mærker som Djeco, Moulin Roty og Green Gate. Butikken er tætpakket med lækre ting, hvor mange af dem har et touch af retro over sig. Coquins Coquines ligger sammen med en anden fin butik ved navn SMÅ, der fører kendte Skandina-

viske mærker.

- Leonhardtstraße 4, 14057 Berlin, www.coquinscoquines.de

Baby Bell

Hos Baby Bell finder man primært udstyr men også tøj, legetøj og møbler fra de bedste internationale mærker som Buggabo, Phil & Tedd, Stokke, Maxi-Cosi, Römer, ABC Design, Tripp Trapp, Avent, Maclaren og Teutonia blandt andre. Ydermere kan man få repareret sin klapvogn, hvis man skulle være så uheldig på sin ferie.

- Hauptstraße 6, 10827 Berlin, www.baby-bell.de

Die Klein Gesellschaft

Die Klein Gesellschaft, er en af den slags butikker, det kan være svært at få børnene til at forlade, når først de er trådt indenfor. Die Klein Gesellschaft er stedet hvis du vil finde skønt legetøj til dine børn, og der er mere end rigeligt at vælge i mellem. Butikken, der også har en fantastisk søsterbutik i Prenzlauerberg, fører alle de bedste tyske og internationale mærker, og er helt sikkert et besøg værd.

- Friedrichstraße 129, 10117 Berlin, www.kleinesgesellschaft.de

KinderKaufhaus

KinderKaufhaus er intet mindre end et sandt mekka på 200 kvm fordelt på to etager. Det er stedet at tage hen, hvis man står og mangler en given ting indenfor børne- og babytøj til møbler, nips, udsmykning og baby udstyr, eller bare er ude og lade sig inspirere.

- Torstraße 140, 10119 Berlin, www.kinderkaufhaus-berlin.de


 Luksus

Petite Boutique

Med sin umiskendelige unikke stil og charme, er Petite Boutique, som fører børnetøj af høj kvalitet, altid et besøg værd. Som navnet antyder, finder man primært lækker mode fra franske og belgiske mærker som Antik Batik, Petit Bateau, Supernana, Bellerose, Gold, American Outfitters, Anne-Claire Petit Accessoires, Finger in the Nose og Pom D'Api.

- Auguststraße 26A, 10119 Berlin

Ka De We - Food hall / souvenirs

Med sine 60.000 m² er Ka De We Berlins største stormagasin og byder på alt, hvad hjertet begærer. Særlig deres madafdeling er rigtig lækker, så snyd ikke Jer selv for et besøg. Hvis I kan vælge mellem alle lækkerierne, kan aftensmaden nemt være i hus. I Ka De We er alt samlet under et tag, hvilket tit er praktisk, når man har børn med på

magasin i Berlin! Her finder man et kæmpe udvalg af luksusvarer indenfor alt fra parfume til tøj og møbler. Galeries Lafayette har desuden en skøn gourmet afdeling, hvor man kan finde alt fra foie gras til lækre pastefarvede franske macarons.

- Friedrichsstrasse 76-78, 10117 Berlin, www.galerieslafayette.de



Søstjernen

Som navnet afslører er Søstjernen ikke tysk men dansk. Den lille, lækre butik der sælger sko fra Angulus, Pépé og Petit Nord og børnetøj af eget design, startede oprindeligt på Østerbro i København, men har nu også åbnet en butik i Berlin. Stilen og kvaliteten er den samme, og det er stedet at gå hen, hvis man vil finde lækre kvalitetssko eller skønt og anderledes tøj til børnene.

- Rykestrasse 31, Prenzlauer Berg, 10405, www.sostjernen.com

slæb. På tredje sal kan man også låne en klapvogn. Hvis ungerne alligevel bliver utålmodige og trætte af at shoppe, findes der samme sted en Legestue, hvor ungerne kan lege under opsyn fra et pædagogisk personale.

- Tauentzienstr. 21-24, 10789, www.kadewe.de



Galeries Lafayette

Det legendariske franske stormagasin har naturligvis også et



GODE TIPS

Udlejning af udstyr:

Hvis man ikke ønsker at slæbe hele udstyrsartilleriet med sig på sin ferie, kan vi anbefale at leje tingene. Der findes glimrende muligheder for at leje baby- og børneudstyr.

- www.berlinbabygear.com, +49 (030) 63 42 03 79

Kid's hair Salon Ka de We

Trænger børnene til at blive studset, så tag et smut forbi Kid's hair Salon, der ligger på tredje sal i Ka de We. Her kan børnene lade sig underholde alt, imens de hviler benene i de særlige børnesæder, udformet som bl.a. en motorcykel eller som Anders And.

- **Tröndle Junior, 3. sal, Tauentzienstraße 21, 10789 Berlin, www.kadewe.de**

Sejltur på Spree-floden

Hvis børnene er ved at være trætte af at gå, og I stadig mangler at se en del af Berlin, hvorfor så ikke hoppe på båd og tage en tur rundt i Berlins historiske centrum. De fleste børn elsker at sejle, og fra båden af kan I få set mange af byens seværdigheder glide forbi. En bådtur på en



Spree-floden.



Vatos Tacos.

solskindsdag er altid oplagt, men selv hvis det regner, bør I ikke lade jer snyde for en bådtur. Der er pladser af få indenfor, og børnene kan slupre en varm kakao i sig, alt i mens I nyder udsigten gennem de store panorama vinduer. Man kan vælge i mellem flere forskellige ture, der går hver 45-60 minutter ([Metro stop: 'Hackesecher Markt', Linie S5, S7 og S9])

Puslefaciliteter

På øverste etage i stormagasinet KaDeWe kan man finde udemærkede offentlige toiletter og puslefaciliteter. Det koster omkring 50 cents, men så er man også sikker på, at det er rent. Alt i alt et godt sted at gå hen, hvis man alligevel er i nærheden.

DM drogerie markt - Hackeschen Markt

DM drogerie markt er en blanding af Matas og et apotek. I denne store kæde, der har afdelinger rundt omkring i Berlin, kan man finde alt fra medicin, bleer, babyudrustning, plejeprodukter til baby & børn, babytøj til sutteflasker. I denne og flere andre afdelinger

kan man endda finde puslefaciliteter, ammesal og plads til parkering af barnevogne!

- **Henriette-Herz-Platz 4, 10178 Berlin, www.dm-drogerie-markt.de**

Vatos Tacos Vognen

Berlin er fuld af sjove og skæve påfund og lidt som vores pølsevogne, kan man bl.a. finde en tacos-vogn Vatos Tacos i Kreuzberg. Så hvis man alligevel er i nærheden, og sulsten er ved at melde sig, så tilbyder dette urolende mexicanske køkken lækre tacos og quesadillas, guacamole, salsa og majsbrød - mere eller mindre stærkt krydret. Ungerne vil helt sikkert elske det sunde fingermad og synes, det er sjovt at indtage det spontane måltid på en bænk.

- **Fra onsdag - fredag, 17.00 - 22.00, Lobeckstraße 30, 10969 Berlin, www.vatos-tacos.com**

Vingummibamseland

Tænk sig en hel butik kun med vingummibamser. Nogle ville mene, at det næsten er for godt til at være sandt! Men den er god nok og Vingummibamse

land er et rent slaraffenland for vingummi elskere. Konceptet er intet mindre end gennemført, og der findes endda kager og tærter lavet af vingummi. Butikken er sjovt og anderledes og fortjener næsten et besøg. Lur mig om den ikke vil være et hit blandt de små.

- **Schönhauser Allee 124, 10437 Berlin, www.baerenland.com**

Intershop 2000

Et besøg på Intershop 2000 er et must. Det er et udstillingssted og en butik fra DDR - et skørt sammensurium af gamle konserve-dåser, originale bøger, legetøj og plakater. Intershop 2000 er derfor stedet hvis man ønsker at støve noget anderledes legetøj op eller hvis man er på udkig efter en lille souvenir.

- **Ehrenbergstrasse 3-7, 10245 Berlin, www.inter-shop2000-berlin.de**

Julemarked

Besøger man Berlin ved juletid, er det intet mindre end et must, at tage på et af Berlins mange julemarkeder eller Weihnachtsmärkte, som de kaldes. Fra slutningen af november og lige frem til nytår holder over 50



De kendte Schleich-dyr.



Luvaville.com
travelguide & lifestyle for urban parents

Vil du vide mere?

Så klik forbi www.Luvaville.com der er en international rejseguide og livsstilsblog. Her er der masser af inspiration og hjælp at hente for børnefamilier både før og under rejsen. Luvaville.com fokuserer på storbyferier for familier med små børn og tæller indtil videre byerne København, Paris, London, Berlin & Barcelona.

julemarkeder og julebasarer deres indtog i Berlin og med sine millioner af lyskæder, forvandles hver bydel til et lille, funkende juleeventyr. Store som små vil elske at slentre rundt mellem de hundredvis af hyggelige boder, der byder på alt fra kunst-håndværk til currywurst. Den århundredgamle, tyske tradition og duften af brændte mandler, glaserede æbler og rygende varm glühwein, vil bringe enhver

i julestemning på rekordtid.

Hvad skal man købe med hjem?

Hvis Berlin turen byder på lidt shopping, er der flere forskellige ting, man med fordel kan købe med hjem. Først og fremmest er Tyskland kendt for deres lækre, traditionsrige trælegetøj. Kendte, både ældre og nyere mærker, som Haba, Goki, Schleich og Grimm's fås i de fleste legetøjs-butikker med respekt for sig selv. Alle som en byder de på legetøj til både baby og større børn, og Haba laver ydermere fantastisk kvalitetslegetøj i stof. Bl.a. deres legemad er yderst populært. Hvis ungerne skal forkæles med mere legetøj, kan man med fordel købe de elskede Schleich-dyr med hjem. Udvalget er enormt og priserne er lavere end i Danmark.

YDERLIGERE PÅ TOPPEN FÅ ADGANG TIL ENDNU MERE PLUS BT.DK/PLUS MERVÆRDI ENDNU MERE

Abonnement

Fri adgang til PLUS i en måned

Pris pr. måned
Pr. år 249 kr

29 kr

[Køb abonnement på bt.dk/plus >](#)

Stk-vis

Køb PLUS guider og artikler

Pris fra

3 - 29 kr

[Køb nu på bt.dk/plus >](#)

+ På bt.dk/plus får du nemt og hurtigt adgang til rejseguider, sundhedstips, produkttest og meget mere. Bliv medlem for kun 29 kr./måned eller køb stk-vis fra 3-29 kr. Spar penge og tid på din bil, bolig, træning, ferie og meget andet.

